

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZÍNHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 „
Negyed évre	3 „
Vidéki előfiz. tők. bélyegköltsége egész évre 2 K.	

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-u. 71. szám.
(Schwartz-ház) II. emelet, feljárt 1. fölépcsőn.

Hirdetések feladhatók a városi nyomdában Dózsa György lap-metteur kezéhez is.

Színházunk jövője.

— Első közlemény. —

Bért fizessen-e jövőben a színigazgató, vagy pedig a mai szerződés szövegében lefektetett feltételek mellett hirdessék meg az új pályázatot, — ez a kérdés nemcsak a színügyi bizottságot foglalkoztatja ezidőszerint, hanem a színház jövőjének is alapperincét képezi. Kell, hogy azzal foglalkozzék a nyilvánosság, megvitassa a lehetőségek mikéntjét s a kérdés körül forgó művészi, szociális és várospolitikai rugókat vizsgálja, oly megoldást találjon, mely necsak egy eldobott hangos jelszó, hanem a város közönségének aethetikai fejlődését és művészi nevelésének okszerű irányítását is szolgálja. Szóval biztosítsa azt a *nyolc*, mely Debreczen városát nemcsak a mai gazdasági előhaladásában, de a jövő kulturális építkezésében is illetni fogja. Meg kell teremteni azt a „*debreczeni színészetet*“, melyről oly sokat beszélünk, annyit tartunk, de amely még mindig nem állandó és nem debreczeni, mert egyik lába ugyan itt van, a másikkal azonban *tapogatózni kénytelen*, hogy meg tudja vetni teste számára a positiót.

Vajjon ily körülmények között elérkezett-e az ideje annak, hogy ezt a kérdést olyan komolyan megtárgyaljuk, amely jóhiszeműen a színügyi bizottság legutóbbi ülésén szóbakerült s nem kétlem, ma is foglalkoztatja azt a bizottságot, melyet tárgyalásra kiküldtek? Érdeke-e ennek a több millióval dolgozó városnak, hogy oly színigazgatót kapjon, aki a rengeteg *jog- és előadási díjak*, nagyszabásu *szinpadi befektetések*, elsőrangú *zenekar és művészi személyzet* tartási költsége fejébe még tekintélyes bérösszeget is fizessen? S vajjon fizetheti-e ezt, mikor amazt kell tartania? S honnan veszi ehhez a költségvetési fedezetet? Érdemes erről beszélni!

Mindenekelőtt legyen szabad kijelentem, hogy a debreczeni színház mai vándor-rendszere s jelenlegi befogadó képessége és helyárai mellett, ha számot is tarthat arra, hogy jól fizetett színészei, pompás együttese és a mainál tökéletesebb zenekara legyen, arra még sem nyújt elég bázist, hogy független műsort és oly kiállítást produkáljon, amely a *vidéki kereteket felülmúlja*. Már pedig ha Arad, Szeged, Nagyvárad, amelyek nem *nyolc*, de tiz—tizenkét hónapi hajlékot adnak a társulatuknak, nem látják elérkezettnek az időt bért szedni a színigazgatótól, a dús gazdag Debreczen, a maga *törtszezonjával* kevésbé szabad, hogy erre gondoljon.

Térjünk csak vissza a színügyi bizottság legutóbbi ülésére. Ahol kifogások estek a mai társulat szervezése ellen s elhangzott az a vád, hogy a *színigazgató szük kézzel fizeti tagjait, nem tart megfelelő zenekart s kiállítása sem felel meg a mai igényeknek*. Vajjon az új igazgató hol fogja behozni a szóbanforgó *bért*, mikor ezeket a hiányokat teljesíteni igyekezik? A közönség, mely akkor sem lehet nagyobb, mint

ma, vagy pedig a színészek, akiknek a fizetését javítani igyekezik? Azt hisszük, mondanunk sem kell, hogy a helyáratat felemelni meg sem kísérli, ellenben olyan *társulatot* állit össze, amely a mai tarthatatlan viszonyoknál ha nem is kedvezőtlenebb, de lényegében *nem is jobb*. Ha csak nem pocsékló, vagy idióta az illető, aki nemcsak a maga befektetését, de munkáját sem igyekezik gyümölcösöztetni.

S vajjon lehet-e művészi munkát követelni oly valakitől, aki a maga *üzleti számítását* első sorban igyekezik megtalálni s kiteremteni azt a bért, melyet fizetni kell? És szabad-e megállítani az illetőt ebben a lehetőségben, diktálni neki elveket, irányítani műsorát s megszabni számát és kvalitásait az általa foglalkoztatott művészeknek? Pedig a színház nemcsak *üzlet*, hanem kissé *művészet és irodalom* is, legalább azzá kellene lennie, ha meg van adva számára az *exisztenciális lehetőség*. Itt Debreczenben, nem habozom kijelenteni, meg van. De csak — *félíg!* Van színház, közönség és műpartolás — *nyolc hónapig!*

Azután hóna alá kapja munkóját a Muzsa, bekopogtat ide is, oda is: de más arra a niveau, a közönség, a színház és a *bevétel*. Ily körülmények között nem természetes a kialakulás, a megerősödés, a fejlődés. S ha az igazgató nem is erőskezű ember, aki biztos a maga útján, bizony csak ingadozó a lépése, botorkálás lesz a járása. Meg kell teremteni az „*állandó debreczeni színészetet*“, nemcsak a papiron, hanem berendezkedésben, kivenni a vándorbotot kezéből s oly otthont és *exisztenciát* teremteni a város falain belül, mely minden más publikum partfogását fölöslegessé teszi számára s mikor majd a maga lábán jár: tessék előhozakodni a *bérbeadás megváltó ideájával*.

Addig csak üljön össze a színügyi bizottság, követeljen jól fizetett színészeket, diszes kiállítást és oly szorgalmat, mellyel egy tehetséges és jól vezetett színtársulat olyan előadást produkál, amelyért érdemes színházba járni. És tenni valamit, hogy ne legyen kénytelen oly eszközökkel valódeni, melyek nem méltóak egy ilyen dús gazdag város egyetlen — *művészi és irodalmi munkát produkáló intézményéhez*.

Theatrista.

KRÓNIKA.

Anarchista merényletek.

Hiába, ezeknek az elvakult tanoknak csak minden évben meg vannak a maga áldozatai. A spanyol miniszterelnök meggyilkolása felett most a rendesnél hamarabb idő alatt tértünk napirendre, mert hiszen most az egész világot egyetlen fogalom foglalkoztatja, a háboru fogalma.

Pedig az anarchista merényletek felett mindig

mámorokban különb véleményt alkotnak maguknak az életről, mint a társadalom jólakottjai és igazán az élet mélységein keresztül nézik az életet.

— Mi is az élet? — Ezerszinű, csillogó energia. Van benne ragyogás, van benne árny, csak más-más oldalról kell nézni. Más-más oldalról nézve, új csillogást, új foltokat lehet benne találni. És a genie feladata, hogy az árnyból, ragyogásból új problémákat teremtsenek.

Aztán cudarul megbünteti őket az élet. Nincs a világon genie, aki haldokolva megelégedett lett volna a magacsínálta életproblémájával. A genie a saját életproblémáját mindig összetéveszti az élet-programjával.

Szegény genie! Ha tudnák, hogy mindegyikre az összeroppanás vár! Nem a Lombroso-elmélet fenyegeti őket, hanem maga az élet, ez pedig súlyosabb minden elméletnél.

De annyi mégis bizonyos, hogy a legtöbb geniet az életviszontagságok az örületbe kergetik. Ezzel számolnia kell minden talentumnak, akiben felébred a genialitás. Azért a genieknak az emberiség életében óriási szerepe van, mindamelllett, hogy emberi kicsinyességek tönkre tehetik egy genieinek a fejlődését.

Geniek nem keletkeznek csak úgy, minden törvényszerűség nélkül, a világenergiának időnkénti megnyilatkozásai. Annyi bizonyos, hogy az irodalom nem teremt genieket, hanem egy genie teremt irodalmakat.

Michel Angelot, vagy Rafaelt, vagy egy nagy Pust nem a Renaissance hozta létre, hanem ők és kortársaik alkották meg a Renaissanceot.

Hogy aztán a Renaissancenak bámulói, követői akadtak, az természetes. De a követők nem genieek, hanem talentumok, kik impresszióikat élesztették vele. Ezért szerencsés dolog, ha a talentum a genievel párosul. A legtöbb nagy művészen a kettő tökéletes harmoniában áll egymással.

Wilde csak genie volt, — semmi egyéb, — de világraszóló genie... Ha talentum is lett volna, olyan fagyos józanság lepte volna meg, hogy nem jött volna Reading — és azok, akik a genialitást lábbal tiporják, visszariadtak volna tőle fagyos józanságában.

A genie nem öregednek meg soha. A genialitás addig él bennük friss erőben, míg csak szerves életet élni képesek. Szétpattaró kristály módjára sok genie elhomályosul, — de ez nem megöregedés, — ez a genialitás halála...

A talentumok kiöregszenek. Minden talentum életében van ébredés, fejlődés, önmegismerés, teljeség és sorvadás.

A genie egyszerre kezd ragyogni és egyszerre tűnik el. A talentum sokszor ártalmára van a genialitásnak, mindig lenyüggőzi, de a genie a talentumnak mindig hasznára lehet, bár munkálkodása nem törvényszerű, rendszertelen.

A genialitás önmagában véve az esztetikai szépek mintaképe produktív eszmei formában.

A genie csak produktív művészetet gyakorolhat, mint véleményadó egyáltalán nem conventionalis elem a kritikában. Tolsztoj, a világ legnagyobb idealistája gyűlölte a lyrikusokat. Azt mondotta, hogy a költői gondolat prózában is megállja a helyét. De hogy a lyrai költő gondolata és a versforma között olyan viszony van, mint a test és lélek között, erre nem gondolt a halhatatlan Tolsztoj.

Ibsen is meg akarta változtatni a költészet esztetikáját. Szerinte költeni annyi: mint ítélőszéket

tartani önmagunk felett. Ez nem igaz. Költeni annyi, mint a gondolatainkat átadni az örökkévalóságnak. A költészet nem esküdtbíró, a költészet szükséges lelki gyönyörűség. Meglehet, hogy ezt a saját költészetére értette, mert nincs az a psychopatikus jelenség, ami fölött ítélőszéket ne tartott volna, pedig ezek nem színpadi problémák, hanem egy szakitudomány problémái. Az ultramodernek már nem tabetikusokat, hanem új érzésekkel és ismeretlen gondolatokkal megáldott embereket szerepeltetnek a színpadon, mit át kell engedni a megnemesedett, megfisztult ujszerű lelki motívumoknak.

Ebből is látszik, hogy a genieknak nem szabad kritizálni, sem sablonokat teremteni, mert ez megbosszulja magát.

Minden genieinek elnyomatásban van része, — ez sem törvényszerű. — S ha egyszer érvényesül, letör egy emberöltőt és ragyogó fényével új korszakot teremt.

MODERN MESE.

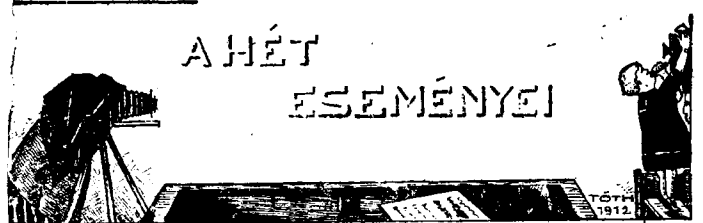
*Egyedem, begyedem, tengertánc,
Török pasa mit csinálsz?
Csataldzsánál heverek,
Hogy a f... egye meg.*

*Egyedem, begyedem, tengertánc,
Karagorgye mit csinálsz?
Az entent-tal kikötök,
Kellenek a kikötők.*

*Egyedem, begyedem, tengertánc,
Berchtold Lipót mit csinálsz?
Nem csinálok egyebet,
Vakarom a fejemet.*

*Egyedem, begyedem, tengertánc,
Jó Mohamed mit csinálsz?
Nem csinálok egyebet,
Ég és föld közt lebegek.*

*Egyedem, begyedem, tengertánc,
Nagyhatalom mit csinálsz?
Mozgósítok magamba,
Gotyó van a hasamba.*

(X) **Izgalom minden vonalon**, ez az elmúlt hét hü tükre. Most még a külföldi bonyodalmak is a vesénkbe martak. Igazán vigasztalan, szomorú tétel van kilátásunk. Meg van benuva minden, az üzleti, társadalmi, művészi élet vérkeringésében. A debreczeni kereskedők karácsonyi hirdetései nagyon mérsékelt számban vonultak fel a lapok hirdetési rovataiban. Pedig igazában most volna csak a reklámra szükség, mikor a vásárlási kedv alább hagyott. Most kellene kedvet csinálni a közönségnek, mikor éppen semmi kedve nincs. És felvilágosítani, hogy semmi oka nincs arra, hogy a fejét veszítse. Hiszen nincs a

nyakunkon a muszka s mikor a nyakunkon volt, akkor sem estünk annyira kétségbe, mint most. Hogy a mulatságainkban tartózkodók vagyunk, az helyes. A mult éveekben tulon-tul sokat táncoltunk, kabareztunk a jótékonyág örve alatt. Most mulatság nélkül még jobban jótékonykodhatunk, mert a báli-ruhákön stb. egész vagyönokat spórolhatunk meg, bálak, mulatságok hiján. Hanem, hogy a színházön, irodalmon akarjuk megtakarítani azt, amit a nemzetközi bonyodalmak miatt, a fészkes fülemile tudja miért és mire akarunk félre rakni, hogy még a legelölkelőbb pénzintézetek is *jutalékösszegek* szedésével leplezik a 10 százalékos kamatot, ama pénzek után, amelyeket ök legfelebb a fele kamatjáért kapnak, hogy az emberek egymást rémitgetik háboruval s egyéb veszedelmekkel, az már igazán felesleges dolog és gyávaság. Nem hisszük, hogy a háboruban álló, vérző nemzetek polgársága olyan gyalázatos kereskedelmi, ipari, művészeti- és társadalmi életet éljen, mint mi élünk s Drinápolyban bizonyára nincsenek úgy kétségbe esve az emberek, mint nálunk. És ez bizonyítja a mi gazdasági, szellemi éretlenségünket. Hát így akarunk mi nagyok, önállók lenni!? Nagyok lelki kicsinységgel, önállók minden önállóság nélkül.

(+) **Megrepedt a szive** egy debreczeni, vargakeri asszonynak a héten. Orvosi, illetve tudományos nyelven : *szivszélhüdes* érte, mert mind a két fiát behívták katonának, fegyvergyakorlatra. . . Ime az élet romantikája így cáfol rá az élet prozájára. Mert sokban változott az emberiség, de alapjában véve semmit sem. Egyik oldalról a művelt, tudományos világ fegyvert ragad, rálépve az öldöklés, gyilkolás vérrel behintett mezejére, éppen úgy mint évezredekkel ezelött, mint a történelemelőtti idökben. A különbség mindössze annyi, hogy nem eszik meg az emberek egymást. De gyilkolják, ölik, vérét ontják egymásnak, *nemzetközileg* megállapított szabályok szerint. És a győzedelmes erőszak diadalmaskodik mindenek felett, mint Ábel és Káin idejében. . . A másik oldalon pedig rohamosan változó idökben is marad ugyanaz, az anyai szeretet, ami Rákhel idejében volt. Marad az anyai sziv ugyanaz, egész annak megrepedéséig, vére hullásáig. Mert alapjában nem változik a természet örök törvénye, igazsága semmit. Csakhogy most repülőgépekröl is bombázzák, pusztítják Drinápolyt s most már nem a *szivök reped meg* az anyáknak, hanem *szivszélhüdes* öli meg öket, az aggódó, féltő anyai szeretet szent hevében. Mert ami költészetben, prózában örök éltü, eleven igazság, az igazság marad időtlen idök végéig.

(V) **Önálló Magyarországot** akarnak Kossuthék, Battyhányiék, Apponyiék, Papp Zoltánék és — Sümegi Vilmos. És amint bajok lógnak a fejünk felett a levegöben, lázas szemekkel tekintünk Vilmos császár birodalma felé. És ott számolgatjuk, hogy hány millió szuronya is van a porosz harci készségnek. És liberális lelkünk teljességével kívánjuk, követeljük az általános választói jogot azoknak, akiktöl most féltjük a hidakat, veszedelmes utvonalakat. Akikkel együtt élünk ebben a szerencsétlen poliglott országban. Hát kíváncsiak vagyunk, vajjon milyet esnének az önálló bank részvényei a piacon, ha lennének ilyenek, hogy vajjon használna-e mostani sok bajunkban, hogy a gyakorlatóteren *tüzet* vezényelnek-e, vagy feuert? Persze úgy felelösségnélkül könnyü intézkedni. De most tessék tiltakozni minden baj ellen. Tiltakozni egyébként lehet most is, de a bajok azért mégis igen könnyen a nyakunkba szakadhatnak. És mintha nem is lett volna olyan nagy hazafiatlanság meg-

szavazni azokat a véderö költségeket, amelyek nélkül nincs véderö. Véderö, amelyre pedig szükség lehet. Talán még a választójog rendezésénél is sürgösebb szükség. És még a debreczeni köztársasági párt megalkításánál is lényegesebb szükség, hiába is buzognak Jánosí Zoltán, meg dr. Király Péter urék.

(X) **A színház is reklámcedulákkal dolgozik.** A *Sötét pontot* olyan reklámcedulákkal reklamírozta, amelyiken *három* fekete pont kiabált le ránk a Liebermann-nyomda finom papírjáról. Hát a legnagyobbik *sötét pont* azé a *színházé* volt, amelyik bizonyára nem vett be jegyekböl a reklámcedulák révén annyi pénzt, amennyibe a cedulák nyomtatása került. Bizony kár volt azért a sok finom papirosért, melynél több érdeklödést tud kelteni Zilahy Gyula egyetlen művészi alakítása is. Lám a *Norá*-nak nem reklámcedulákkal csináltak hangulatot, a legközelebbi előadását mégis telt ház előtt fogják megismételni. Fogadjunk kedves Ranck doktor ur!

(=) **A kórházról** mindig félt a magyar ember. A debreczeni közkórházra meg egyébként is sok volt a panasz, más szempontokból is. Hogy most megint zendülés tört ki a közkórházban, az azonban nem baj. Ennek a botránynak csak örülni tudunk, nem úgy mint a régieknek. Mert most azért háborogtak a betegek, hogy az egyik osztályorvos *radikális kurákkal* és komolyan gyógyít. Hogy ismét szóbeszédre ad alkalmat a kórház, annak csak örülnünk lehet. Ugy látszik, dr. Kenézy orvosprofesszor ur mégis csak lendített valamit a mi igazi közegészségügyi ügyünkön. Mert az vakaróznak, mondja a régi példabeszéd, akinek a sebe gyógyul.

+ **A diploma.** Papiros világban élünk. A középkor büvös talizmánjaihoz hasonlatosak azok a kutya-bör utánzatok, amelyekröl az a hit, hogy megnyitják a boldogulás kapuit. Ezt a jámbor vélekedést ugyan alaposan lerontja annak a sok orvosnak, ügyvédnek, tanárnak a látása, akik állás nélkül, kenyér nélkül a boldogító diploma birtokában ébezve futnak az élet örömei után. A diploma ma azért lett aktuális, mert értékének komikus tulbecsülése tönkretett egy embert. Szárazon, hivatalos hangon a dolog olyan esetlen, furcsa, mint valami merev formájú kínai bálvány. Egy ember 25 évig volt tanító. Elvégezte munkáját becsülettel. Huszonöt évig faragta a kis parasztkák kemény pszihéjét. Huszonöt évig rongálta a tüdejét az iskola pora. A munkája, törekvése eredményekkel járt. Egyszerü tanítói életében sikerek virultak. Előrejutott az iskolamester pályájának alacsony létrafokán, igazgató lett. Ekkor összetörött alatta minden. Kiderült, hogy nem is volt diplomája, hamisította, úgy lett tanító. Felfüggesztették. Ki fogják lökni a maga munkája árán szerzett életéböl és aztán majd leszámol vele a törvény. Fuit. Ez az ember meghalt. Elveszti kis kenyerét és beállhat az uri züllötték kopott seregébe. A meditálás, az okoskodás unalmas dolog. Hanem ezen eseten mégis el kell egy keveset gondolkozni. Ez a diplomátlan, kontár tanító huszonöt éven át tanított. Tudott dolgozni és eredményesen dolgozott. De nem volt diplomája. A szabály erre azt mondja : nem szabad dolgozni, mert hisz nincs is rá képessége és a diploma, az minden, huszonöt év munkája, gyakorlata, szenvedése, az semmi. Érezzük, hogy az ethika felrug, ha a hamisításra gondol. Ennek az embernek a negyedszázados működése azonban azt bizonyítja, hogy nem hamisított, hanem korrigált. Hiába minden. A szabály kilöki az utcára, a nyomorba.

és mindenek fölött: *lyra*; egy mélységesen érző művészi lélek-leírás, elmélkedés, történeten keresztül feltörő, kiragyogó megnyilatkozása.

Most az következnék, hogy a könyvecske darabjait egyenként boncaszatra tegyük és szépen, aprólékosan kimutassuk azoknak erényeit, hibáit; az egyes darabokat egymáshoz mérjük s az értékesség szerint ranglétrára helyezük őket. Azonban e helyett csak nagy általánosságban mondjuk el az egész kis kollekciónál nyert benyomásunkat, azokon kívül, amit már eddig is mondtunk. Talán a legáltalánosabb jellemzésre legtalálhatóbb a szerző adta cím: „érzések és festések”. Valóban egy melegen érző lélek fogja meg a kezünk a könyv első lapján és finom, puha kezét nem is tudjuk elengedni aztán, mindaddig, míg csak vezet: a kötet utolsó lapjáig. Egyik főerénye tehát a könyvnek az érdekelni tudás. És míg megyünk-megyünk az íróval, érezzük, hogy egy nagyon is melegen dobogó, minden behatásra finoman rezonáló szív dobog mellettünk és látjuk, hogy a kezében gazdagon ragyogó színek palettáját tartja.

Engedelmes, itt-ott hangosan zengő, eredeti összetételekben gazdag, művészileg egyéni nyelve együtt tud szállni fantáziájával, mindig, amely gyönyörűen ragyogó színekkel virágozik ki mindannyiszor, amikor történetkéiben a szívét megérinti, merengő tekintetét megállítja valami.

Nem egyenlő értékűek a kötetecske darabjai; értékesebbek azok a darabok, ahol a fantázia szárnyainak kibontására alkalom adódik s a nyelv csillogó arany-pikkelyei zománcozhatják be az álmodott képet. Ezeknél a daraboknál a tárgy-adta hangulat megérzése és átéreztetése abszolút művészi szépségeklől gazdag; e tekintetben egyik ragyogóan szép darabja a kötetnek a: „*Találkozás a Nyluson*”.

Azt mondtuk, nem egyenlő értékűek és művészi szépségekben, konstruáltságban sem egyenlők a kötet darabjai: ez igaz; de ahelyett, hogy az egyes darabokat felsorolva, erényeiket, hibáikat apróra tagolnánk, megállapítjuk a következőket:

Ujfalussy Amdil: művész; egyéni nyelvű, egyéni látású, a színek gazdag pallettájával bíró, melegszívű művész és a fantáziája hatalmas nékilendülésének perceiben: nemcsak egy álmodó asszony, hanem egy látni és láttatni tudó poéta.

Nem lezárt poéta-pályáról nyilatkozni csak fenntartással lehet és jósolni nehéz és hálátlan dolog; azért is csak ennyit:

Nemes érc közete e könyv, amelyben van tellérkö elég, de amelyben az objektív ítélkezés napfényében gazdagon ragyog a nemes érc is, amely minden reményt megad arra, hogy a jövő igazolni fogja ama véleményünk: hogy egy kiváló talentummal volt szerencsénk e könyv lapjain találkozni.

Z. A.

A barát násza. Az Athenaeum könyvtár, mely sorra adja a világirodalom legnagyobb remekeit, legutolsó kötetében a svájciak legnagyobb német írójának legkiválóbb novelláit ismerteti meg a magyar olvasóközönséggel. Conrad Ferdinand Meyer a világirodalom egyik legnagyobb jellemző talentuma. — *A barát násza* rendkívül érdekfeszítő, szinte izgalmas történetét Danteval, minden idők legcsodálatosabb költői talentumával beszélgeti el! És olyan ragyogó költői nyelven, hogy teljes illuziót ébreszt. Elhisszszük, hogy Dante beszél el, hogy Dante fantáziája és poézise csillog fel előttünk. A kötet egy másik novellája: *Az asszonybíró*, mely különben „*A barát násza*” és az ugyancsak ebben a kötetben kiadott *Gusztáv*

Adolf apródja című elbeszélés mellett, a híres svájci legnagyobb remeke: a művészi tömörségnek nagyszerű példája. A kötet ára 1 K 90 f.

Olesó Jókai. Az olesó Jókai-könyvtár novemberi sorozata most jelent meg és a következő mesterműveket hozza: 91. *A háromszínű kandur.* Kecskeméti történet. *A nyulak regénye.* Németországba, a Rajna mellé transporált mese a XVIII. századból. 92. *A számárrend története.* Anekdotikus apróságok a régi magyar bohéméletből. *Eleven regény.* Egy angol lord családjának tragikus története. 93—96. *Egy hírhedt kalandor.* Egy XVII. századbéli kalandor sokszerű csinjei, mesés kalandjai Lengyel- és Németországban, Hollandiában és Keletindiában. 99. *Bab-szemek.* Anekdotikus tárcák gyűjteménye. *Majmuna, az álomtündér.* A költő két fantasztikus álma. 100. *A Balaton völegényei* és három más novella, Jókai elbeszélő művészetének gyöngyei. — Egy-egy szám 40 fillérért minden könyvesboltban kapható.

Világkönyvtár. A világirodalmi jelentőségű művekhez, melyeket a Világkönyvtár kötetei hoznak hónapról-hónapra, most *Mecsnikov* híres könyve: *Optimista világnézet* sorakozik. *Öregség, betegség és halál*: ez a három nagy problémája Mecsnikov könyvének. A tudomány titáni küzdelmében a természet leigázására eljutott most már a legnagyobb feladathoz: már nemcsak az embert körülvevő természetet, de magát az embert is formálni és a maga céljaihoz alkalmazni akarja. A Világkönyvtár egy-egy köteté 1 korona 90 fillérért minden könyvesboltban kapható.

A Modern Könyvtár új számai. A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő *Modern Könyvtárnak* újabb számai most jelentek meg. Az első szám a Magyar Színházban az imént nagy sikerrel bemutatott *Napraforgós hölgyet* tartalmazza, *Vojnovich Ivó gróf* horvát író velencei álmát. A második szám *Lukács Györgynek*, az újabb magyar kritikai irodalom egyik uttörőjének népszerű tanulmányait hozza August Strindbergéről, Ády Endréről, Jób Dánielről, Thomas Mannról, Arthur Schnitzlerről, Pontoppidanról stb. A következő szám kedves meglepetés azok részére, akik *Kálnoki Izidor* írásait szerelik; és ilyenek igen sokan vannak. A népszerű író *Négylábuak és több lábuak* címen legbájosabb írásait gyűjtötte össze ebben a kötetben: az állatmeséit. Az új sorozat negyedik száma a modern német irodalom egyik kimagasló képviselőjének, *Jacob Wassermannak*, regénye, a: *Nagy Sándor Babylonban*, amely a modern német regényirodalom egyik pompás, jelentős terméke. A regényt *Franyó Zoltán* fordította erőteljes, művészi nyelven és gondossággal. A Modern Könyvtárat az Athenaeum adja ki és egy-egy számának 20 fillér az ára. A kötetek mindenütt kaphatók.

Az e rovatban felsorolt művek kaphatók **Hegedűs és Sándor** könyvkiadóhivatalában, Kossuth-utca 11. szám.

SZÍNHÁZ.

A színházi hét.

A színházi hét hozott ismét újdonságot, vigjáték premiért is, de azért a műsor fénypontja az Ibsen-repriz volt.

Erről szólunk mi is elébb. Az északi zseni eme nagy alkotásáról, amelyet mikor tizedszer olvasunk el, még akkor is elevenen él bennünk a tudat, hogy — még legalább tizszer ebben az életben el fogjuk

olvasni. A színpadon megnézni már kockázatosabb dolog, mert a rivalda lámpák nagy világítása mintha nem mindenben lenne előnyös. Sokszor, mert ott minden hamis hang disszonans zürzavarnak hallatszik, sokszor, mert szakadékok támadnak a hallottak közt, figyelmünk teljes lekötöttsége nélkül.

Olyan jövés-menés, köhögés, krakógás igazán nem csak idegheztegeket ejt kétségbe, — amilyen a debreceni színházban divatossa lett, — hanem az egészséges, de jobb izlésű embert is méltán háborítja fel. És így volt ez a Nóra-előadás alatt is.

Megérteni tudás az előadók részéről, megérteni tudás a hallgatótól, ez kell Nórához, a csupa ideg, csupa finom érzés asszonyhoz, aki a nőemancipáció első hirdetője, aki a meg nem értések, a házasság járma és a társadalmi bornirt felfogások elől szökik...

Zilahy Gyula művészetébe vetett reményünkben azonban nem csalatkoztunk. Nem csak teoriában érett meg benne Ranck orvos sejtelmes figurája, hanem hozott a színpadra is igazi ibseni színeket. A bucsujelenésben azonban mégis meglepett bennünket, az ő kiváltságos talentumában hívőket is. Tökéletes volt minden színpadi kiszámítottság, theatralis fogások nélkül. Legkevésbé sikerült a Nórával való szerelmi jelenete, itt azonban Halassy Mariskának voltak kiczellált művészzel értelmezett mondatai s ehhez méltó plasztikája, arcjátéka. Szívesen láttuk Halassyt, egy színészi egyéniségének megfelelő szerepben. Tökéletes Nórát el sem lehet képzelni, de Halassy néhány, különösen utolsó felvonásbeli jelenéseért is érdemes Nóráját megnézni.

Eddig van! Hogy Vajda Ilonka lényegtelen szobaleány szerepet játszott, az nem baj. Egy Ibsen darabban nincsenek háládatlan feladatok. Bár a többiek is olyan tökéletesek lettek volna, mint Vajda Ilonka szobaleánynak.

Kemény Lajos megint sablonos intrikus allűrökkel dolgozott. Egy hajdudorogi Scheiloc-ot kópizált. Uty Gizella is elszíntelenítette alakítását s Szilágyi Ernőnek sem volt sikerült estéje...

A *Sötét-pont* egyáltalán nem tekinthető a heti műsor sötét pontjának. Akárhonnan kerítette, akármilyen régen tartogatta a színház igazgatója ezt a darabot, nem végzett felesleges dolgot, hogy bemutatta. Nem valami nagy igényekkel lép a Sötét pont a nyilvánosság elé, de egy estén keresztül kellemes szórakozást nyújt, izléstelenségek, erőszakos alantóságok nélkül.

Kassay Károly vezette az összezt, pompás alakításával, nagyon jó volt Uty Gizella, Bérczi Ernő, Lévay Farkas, Szabó Gyula, kedves Vajda Ilonka.

S—r.

Debreczeni színművészek a 60. években.

A debreczeni színház fénykorából való az az arcképcsoport, mely boritéklapunkat díszíti. Blaha Lujza, Bercsényi Béla, Együd István, Fertér Ferenc, Odry Lehel, Prielle Kornélia, Vidor Pál, Vizvári és Vizváriné a fővárosi Nemzeti Színház, Opera és Népszínház tagjai lettek s a többiek is fényes pályát futottak meg, köztük a Mándoky-pár, a Debreczenben élő Mándoky Béla s felesége, korának legkiválóbb koloratur énekesnője, Morzsay Emma, akit csak hazaszeregete választott el attól, hogy Olaszország legelső operájának a tagja legyen. — Nem is egész 50 éve a debreczeni színezet fénykorának és mégis mennyi változás?

ZENE.

A filharmónikusok estélye.

Manén Joán.

A Debreczeni Szemle számára írta Drumár János.

Magasra feszült kíváncsisággal léptünk a keddi hangverseny termébe, mert a reklámozó hirdetése már-már bizalmatlanná tettek a művész képességei iránt.

De amint felhangzott a h-moll concertnek első bevezető taktusa, amint az igénytelen megjelenésű művész végighuzta vonóját remek Amatiján, egyszerre tisztában voltunk azzal, hogy a hegedű legkiválóbb művésze szól hozzánk, olyan fölényes művészzel-olyan ellenállhatlan, megragadó erővel, hogy két, kérésre hajlandó elfogultságunk egyszerre felengedett és ha minden figyelmünkkel rátapostunk is a vonó mozgására, ez csak azért történt, hogy egyetlen hang ne surranhasson el hallásunk előtt, anélkül, hogy annak gyönyörét lelkünkkel ki ne zsákmányoljuk.

Szép műsorát nagyobbrészt a múlt század szerzőinek bájos apróságából állította össze, azokból a csupa lelket sugárzó miniatúr irodalmokból, melyek nem tartalmazznak librettót, nem mondanak el nekünk semmit, de a renaissance meleg napsugaraiban fürdetik meg kedélyünket, ha az ő hegedűjéről halljuk.

Lesiklott megfigyelésünk arról a tényről, hogy szinte következetesen olyan műveket válogatott össze, melyben a virtuóz-jelleg a tulnyomó. Ilyen Senaillének kíséret nélküli bevezetése és Prestoja, ilyen Daquinnek szerfelett nehéz Kakukja és ilyen a virtuóz-irodalomnak kulminatioja, a Paganini-féle Palpiti, amelyeket Manén még merészebben dolgozott át, keveselve ama nehézségeket, melyek a közepes művészeket ezeknek előadásától visszariasztják.

És Manéntől nem lehet szerénytelenségnek tekinteni, ha félvállról néz le a feltornyosított technikai nehézségekre, mert előtte ilyenek nem is léteznek. Olyan glissandó siklanak elő ujjai alól a kettős fogások, olyan természetes egyszerűséggel hangzanak le hegedűjéről az abszolút tisztán megjelenő üveghangok melyek kiváló játékosoknak is verejtéket izzasztanak homlokukra, hogy igaztalanság lenne őt nem a tüneményes Sarasate Pablo egyedüli utódjának tekinteni.

De az a hatás, melyet játéka gerjeszt, korántsem merül ki a hallásnak jóleső hangcsillogtatásban, ahogy azt a virtuóz-játékosok végecé gyanánt szokták tekinteni. Bachnak édes Gavottjában, a beethoveni F-dur Románoban és Martini véghetetlenül discret Gavottjában igazolta ezt. Eredeti, üdén tükröző zománccot tudott adni a halálra csépell Bach-számnak, lappangó tűz izzott a románoban és olyan kecsesen jelent meg előttünk a Martini, hogy a nagy-mamáink divatból kiment szekrényében őrzött törékeny rococo-babák lehellestszzerű porcellán himzését juttatta eszünkbe.

De valóban megdöbbenő erővel és spanyolos tüzzel játszotta el Saint-Saënsnek hegedüconcertjét, annak I. tételében talán önmagát is felülmutta.

Alighanem nemzeti hiúságunknak kívánt áldozni azzal az előzékenységével, hogy műsorába felvette Hubay Humoreskjét is. Bizony tehetett volna szerencsésebb választást is, mert a különben jónevű szerző ebbe az opusba olyan infernális humort iktatott, hogy — nem tehetünk róla — egyetlen taktusát sem értettük.

A kíséretet Dienzl Oszkár látta el, ki a szünet

alatt három darabot zongorált el, köztük persze a nem először hallott sajtószerzeményü menuettet is, melyből okulhatunk, hogy a Bösendorfer igen sikerült gyártmány.

Mindenféle zeneművek kaphatók Csáthy Ferencz, Debreczen legrégebbi könyv-, papír- és zeneműkereskedésében, Egyház-tér.

MŰVÉSZET.

A debreczeni Kereskedelmi Csarnokban igazán magas művészi színvonalon álló képkiallítást rendezett a fővárosi művészek festményeit értékesítő vállalat művészelkü megbízottja.

Előkelő festőink legkiválóbb, legfrissebb művészi alkotásaiban gyönyörködhetik ott a debreczeni közönség, teljesen díjtalanul, belépő díjak nélkül. Nem holmi kimustrált, értéktelen festményekből áll a képkiallítás, hanem igazán nagy műbeccsel bíró kollekcziót láthatunk ott. Mindannyiunk, akiknek nincs is szándékunk képeket szerezni, de akiknek lelki közszükségletét szerez egy képkiallítás megtekintése.

Feszty, Neogrády, Kézdi Kovács, Herzer Cezár s a többi nagy mesterek kiváló alkotásait láthatjuk ott nagy tömegben, kedvező elhelyezések közt. A gyűjtemény értékességét igazolja az, hogy már eddig is nagyon sokan gyarapították képgyűjteményeiket az ott kiállított képekkel a debreczeni műpártolók közül.

Vidéki képtárlatoknál, különösen belépődíjak nélkül rendezetteknél, nagyon ritkán találunk ilyen gondos kiválasztását a műremekeknek. Egyetlen kép sincs olyan azok közt, amely ne képviselné alkotóját, annak nagy művészi hírnevéhez méltóan s a nagy általánosságban is kiváló művészi anyag van a tárlaton összehalmozva. Különösen tájképekben és zsánerképekben gazdag a tárlat, amelyet ismételtén ajánlunk a közönség figyelmébe.

Regényfolytatás a jövő számban jön.

A Crème Simon hatása a kéz bőr és ajkak repedéseire, a ráncokra, az arc bőr hamvasságára csodaszámba megy; néhány óra múlva ezen könnyebb kellemetlenségek varázsszerűen eltűnnek. Az erős napsugarak hatása, arcvörösség, pattanások azonnal enyhítve lesznek **crémünk** használata által. Igen előnyös továbbá használata kis gyerekek oly érzékeny bőrére. A Crème Simon hatásosan megszünteti a horotválás okozta égést.

Pilseni Sör csarnok Piac- és Kossuth-utca sarkán.

Van szerencsém amilyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy a Pilseni Sör csarnok vezetését átvettem. A közönség szíves pártfogását kéri illő tisztelettel Szklenár József, vendéglős.

Vasárnap délután uzsonna -- zene.

Naponta friss csapolású pilseni és kőbányai sörök.

Lakodalmakat, alkalmi reggeliket, vacsorákat, a legkényesebb igényeknek megfelelőleg elkészítve elvállalok. Mérsékelt áru abonament-ok üzletben és üzleten kívül. **Színház után friss vacsora.** A n. é. közönség figyelmébe ajánljuk a Pilseni ebédet és vacsorát. **Egy teríték 2 korona.**

Tisztán kezelt borok. Mérsékelt polgári árak.

>>>> Pontos és figyelmes kiszolgálás. <<<<

13,834—1912. Tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Teutsch János és fia cég végrehajthatónak Nóél János végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék területén levő, a debreczeni 5462. sz. tjkvben A+1267. hrsz. a. felvett Homok-utca 53. sz. alatt fekvő házassudvarra 1584 korona megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1902. évi december hó 27-ik napjának délelőtti 10 órakor** a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen, megállapított kikiáltási ár felén alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért összeg 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a tovább folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1912. évi november hó 18. napján.
Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Fülöp Károly s. k.,
kir. tszéki jegyző.

A kiadmány hitelül :

Simony,
ig. tkv. vezető.

Kovács Gyula és Társa

nőidivat termei Debreczen. Főter 55.

(Hungária kávéház mellett.)

Őszi és téli ujdonságok női felöltőkben. Divatbundák, plüsch- és szőrmekabátok, leány és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, pongyolák, színházi és esti köpenyek divat-színekben **a legolcsóbb árak mellett** Csipke, selyem és szövetblousok, divatos kötött kabátok dus választéka.

Gyökeres tyukszemirtő Kárpáti-szesz ^{köszvény} szemölcsöt, tyukszemét ^{csuzellen} kiváló hatással bír. Ára 1—2 K.

és bőrkeményedést azonnal megszünteti. — Ára 70 fillér. ++++++

Alatus apróvész eleni szer, csodás hatása. +++++
Ára 1—2—4 korona. ++++++

A fenti szerek egyedüli főraktára és készítője

HARSÁNYI LAJOS gyógyszerháza

a „Reménység“-hez Debreczen, Csapó-u.

Elsőrangú úri-divatárúk, „ITA“

és „BORSALINO“ kalapok,

különleges nyakkendők a legszebb választékban

Frank Testvéreknél

Piac- és Szent-Anna-utca sarok. — Telefon 749.

Dr. Weisz József ügyvéd
irodáját Hatvan-u. 1. sz. alá, az egyház uj bérpalotájába (kereszt-épület I. em., 38. sz.) helyezte át.

LUDESER JÁNOS, DEBRECZEN,
Városház épület.

Különösen színházi sálakban,
kesztyűkben, legyezőkben és
illatszerekben nagy választék.

Színházi bluzok féláron.

Fenyő Sándor

és Fia

Piacz-utca 63. sz.

Alapítotott 1877-ben.

Férfiszabó- és divatüzlet. Leg-
ujabb bel- és külföldi gyapju-
szövetek. Nagy raktár kalapok,
nyakkendők és minden e szak-
mába vágó tárgyakban. +++++

Sajat gyármányu FEHÉRNEMÜEK

Világhírű **HABIG**-kalapok.

A limonádé-ezredes.

Gróf Szentmarjay ezredes	— — — —	Máthé Gyula
Lenke, leánya	— — — —	Aranyosi Nusi
Kelemen, őrnagy	— — — —	Lángh Lajos
Terézia, a felesége	— — — —	Vámos Gizi
Thass kapitány	— — — —	Szakács Árpád
Margit, a felesége	— — — —	Székelyné
Ernyeiné, egy főhadnagy özvegye	— — — —	M. Tordai Erzsi
Von Planitz-Neuhauser főhadn., adjutáns	— — — —	Lévai Farkas
Olga, a felesége	— — — —	Csanádi I.
Gravenstedt György herceg, hadnagy	— — — —	Falussy István
Kemény	— — — —	Pető Pál
Csók hadnagyok	— — — —	Szászhalmy
Nagymaté	— — — —	Kállai K.
Miska, György kutyamosója	— — — —	Kassai K.
Kati, az ezredes szakácsnője	— — — —	Borbély Lili
Szekerkané	— — — —	H. Serfőzi Etel

HIDVÉGER ANTAL

bank és váltóüzlete
DEBRECZENBEN,
Deák Ferenc-u. 13. sz.

Foglalkozik az ösz-
szes bankügyletekkel.

TELEFON 416-IK SZÁM.

**LEGSZEBB BORSALINO ÉS
PICHLER FÉRFIKALAPOK**

Kitűnő férfi fehéreneműk és különleges szép nyakkendők.

LENGYEL UTÓDA, FRANK IMRÉNÉL

a „Dréher“ sörösarnok mellett.

Telefon 855. szám.

Leányvásár.

Harrison Jack	— — — —	Székely Gyula
Harrisonné	— — — —	H. Serfőzi Etel
Lucy, leányuk	— — — —	Zilahyné S. Vilma
Gróf Rottenberg	— — — —	Szabó Gyula
Fritz, fia	— — — —	Máthé Gyula
Miggles Tom	— — — —	Falussy István
Korcsmáros	— — — —	Lévai Farkas Pál
Hajóskapitány	— — — —	Szászhalmy György
Leikész	— — — —	Láng Lajos
Bessy, Lucy szobaleánya	— — — —	Borbély Lili
Sam, szerccsen pincér	— — — —	Perényi Kálmán

Mister Dugoo	— — — —	Perényi József
Mister Crockwel	— — — —	Kőszeghy K.
Ly	} leányai	Kassayné
Loo		Székelyné
Udvarmester	— — — —	Arday Árpád

A debreczeni színház
művészei és művésznői

Kobrak

czipőkben

aratják sikereiket.

Első felvonás. Harrison, san-franciskoi milliomos képviselő Lucy leányával elmegy a kerületébe, Beggardale-be, ahol leányvásár ünnepe van. Ezen a napon adnak túl a farmerek leányaikon. A vásárnak van egy törvénye, amely szerint azt a leányt, aki mindenkit kikosaraz, csufiságból férjhez adják a falu utolsó legényéhez. Ez a tréfaházasság persze nem érvényes, csak arra kötelezi a leányt, hogy egész éjjel a legénnyel táncoljon. Harrison Lucy, akinek van egy gróf Rottenberg nevű udvarlója, mindenkit kikosaraz s ezért végrehajjták rajta a leányvásár törvényét. Harrisonék kétségbe vannak esve, Lucy könyörög Tomnak, hogy legalább félévig maradhasson még odahaza szüleinél. Tom pünkösztig el is engedi nejét.

Második felvonás. Harrisonék és Rottenberg gróf, valamint a gróf apja egy yachton bolyongnak a világban, hogy meneküljenek Tom elől. Épp pünköszt napja van, vagyis Tom jövetelének határnapja. Harrisonék azt hiszik, hogy megmenekültek, amikor kiderül, hogy a hajó egyik fűtője Tom Miggles. Harrison vesztegetéssel próbál jétől megszabadulni, de Tom hajthatatlan, annál is inkább, mert Lucy, akinek nagyon imponál a vad és energikus cow-boy, már bevallotta neki szerelmét.

Harmadik felvonás. Lucy és Rottenberg gróf esküvőjének napja van, de mindenki szomorú. A legszomorubb azonban a fiatal vőlegény. Bánatának nem kisebb oka van, mint az, hogy két nap előtt megesküdött már Lucy fiatal és szép komornájával. Eleinte nem meri bevallani a dolgot és csak az utolsó pillanatban árulja el titkát. Lucy tehát ismét szabad, de nem sokáig, mert a közben ismét gavallérrá vált Tom Fleetwood nemes elhatározással visszaadja Lucynak azt az írást, mely a Fleetwoodék vagyonát kezébe juttatta. Ezt az írást maga Lucy vette ki apja fiókjából és küldte el Fleetwoodnak. Ez a nemes lemondás annyira megalázza Lucyt, hogy Tom keblére borul. Az egybegyűlt társaságnak nem kell elvonulnia, mert az elvesztett vőlegény helyett új vőlegényt mutatnak be neki.

Gyermekjátékok,

Francia babák. — Babakocsik. — Hintalovak, — Plüch-és posztóállatok. — Társasjátékok. — Porcellanedények. — Chinaezüst ajándéktárgyak legnagyobb választékban mesés olcsón

SCHWARZ M. L.-nél
PIACZ-UTCA 52. SZÁM. (MEGYEHÁZ MELLETT.)

Párisi élet.

Gondremark báró		Székely Gyula.
Bárónó		Csanády Irma.
Gardefen		Bérczi Ernő.
Robinet		Máté László.
Gondram		Perényi Kálmán.
Metella		Torday Erzsi
Frick		Kassai Károly.
Prosper		Farkas Pál.
Mitadores		Solti Ernő.
Gimper Karadell		Halasiné.
Follé Verdusz		Vámos Gizella.
Gabriella		Borbély Lili.
József		Kiss Imre.
Urban		Szabó Gyula.
Pauliné		Aranyosi Nusi.

Dr. Grósz Pál orvos lakását Hatvan-u. 1. alá

(a debreczeni református egyház új bérpalotájába) **helvezte át.**

Gardefeu, a párisi vivór meglátja a pályaudvaron Gondremark svéd báró feleségét, aki a férjével ép most érkezett Párisba. Nagyon megtetszik neki a csinos bárónő és hogy könnyebben hozzáférhessen, idegenvezetőnek ajánlkozik a báróhoz. A saját lakására szállásolja őket és hogy a bárót eltávolítsa valahogyan, a nagynénje lakásán estélyt rendez és oda meghívja Gondremarkot. Az „előkelő” estélyen csak jól felöltözött szobalányok és suszterek, házmesterek vannak. Gardefeu távollevő nagynénje hirtelen megérkezik. Rettentő zavar támad. A svéd báró is megbékül — elvégre ő még csak jól mulatott — a bálkirálynő, a kedves kis keztyűs leány pedig szintén jól kerül ki a móka-estélyből: egy dús gazdag brazilai ember veszi el feleségül.

POKOL MULATÓ

Petőfi tér 7. A volt Hajnal-Mulató átalakított helyiségeiben. Telefon 9-78.

Kabaré előadások a legkiválóbb kabaré és orfeum-művészek felléptével.

Estenkint pontosan 10 órai kezdettel elsőrendű zenés, táncos, humoros előadások.

Belépő-jegyek este 9 órától kezdve a pénztárnál K1 50 és K1.—

Éjfél után keringőverseny a Rózsateremben.

Lengyel zsidó.

Mathis, korezmáros és polgármester	Zilahy Gyula
Christián, csendőrmester	Lajthay Károly
Valter, öreg polgár	Farkas Pál
Henrik, erdőőr	Máthé Gyula
A zsidó	Kemény Lajos
Törvényszéki elnök	Székely Gyula
Delejező	Pethő Pál
Orvos	Szászhalmy György
Jegyző	Kállay Károly
Nickel, Mathis szolgája	Kiss J. Sándor
Irnök	Perényi Kálmán
Catherin	Uti Gizella
Annie, leánya	Vajda Ilonka
Louis, szolgáló Mathisnál	Aszalay Erzs

Apródy József

óras és ékszerész üzletét Piac-utca 30. szám alól

Csapó-u. 10. szám alá

helyezte át az udvarba (kereszt épület). <<<<<<<<

Szenes legény szenes leány.

Teréz	Zilahyné.
Piere	Kassay Károly.
Bidar	Máté.
Tardivel	Farkas Pál.

Ganofszy Lajos

fűszer- és festékkereskedése
Debreczen, Csapó-u. 18.

Hoffmann meséi.

Hoffmann meseíró	Solti Ernő
Lindorf, tanácsos	
Coppelius	Székely Gyula
Csodaorvos	

Spalanzani professzor	— — — —	Kemény Lajos
Krespel	— — — —	
András	— — — —	
Cochenil	— — — —	Kassay Károly
Ferencz	— — — —	
Antónia	— — — —	Zilahyné S. Vilma
Olympia	— — — —	Borbély Lili
Stella	— — — —	Aranycsanna
Miklós	— — — —	Csanády Irma
Muzsa	— — — —	Vajda Ilonka
Nataniel	— — — —	Kiss Imre
Wolfram	— — — —	Perényi Kálmán
Herman	— — — —	Repkai Béla
Fantom	— — — —	Tordai Erzs
Luther	— — — —	Lángh Lajos

URANUS

SZÍNHÁZ

E héten!

Hétfőn, Kedden,
Szerdán Csütört.

E héten!

December hó
2., 3., 4. és 5-én

A HUGÓ VIKTOR CIKLUS FOLYTATÁSA

III-ik rész „COSETTE“

Irányregény 2 felvonásban. Azonkívül **MESÉS ÚJ MŰSOR.**

Pénteken, Szombaton, vasárnap, december hó 6., 7. és 8-án

ASTA NIELSEN FELLÉPTÉVEL

A HAZÁTLAN LEÁNY.

Az idény legsikerültebb ASTA NIELSEN-kép. Életkép 3 felvonásban,

Ezenkívül **kitűnő új műsor!**

A miniszterelnök.

Benke, postatiszt	— — — —	Szabó Gyula
Benkéné	— — — —	Kiss Mariska
Gróf Bérczy, miniszter	— — — —	Szilágyi Ernő
Grófné	— — — —	Uty Gizella
Dr. Vas Jenő	— — — —	Lajthay Károly
Kalmár	— — — —	Kovács Károly
Grünfeld	— — — —	Máthé Gyula
Linka	— — — —	Vajda Ilonka
Mari	— — — —	Vámos Gizella
Rendőrtiszt	— — — —	Kállay
Mentőorvos	— — — —	Kiss Imre
Vencel	— — — —	Lévay Farkas
Ügynök	— — — —	Szászhalmy Gy.

Szabó Miklós

Debreczen, Piacz-utca 19. sz. alatt
(volt Ranunkel házban.)

Rendelésszerűen készült, kész
férfi, fiu és gyermekruha

különlegességek állandóan raktáron.

Felöltők, télikabátok.

Külön mértékszerinti
angol uri szabóság.

Helyi és megyei telefon 10—64.

Legolcsóbb szabott árak
minden darabon feltüntetve.